

W ŚRODĘ DNIA 21. WRZEŚNIA 1808.

Z Wiednia d. 14. Września.

Dalszy ciąg o wiaździe Najjaśniejszych Cesarstwa do Prezburga i koronacyi Najjaśniejszej Cesarzowy na Królową Węgierską.

Najjaśniejsi Cesarstwo udali się potem poprzedzeni od duchowifstwa, w towarzystwie całego dworu, magnatów i stanów do kościoła, gdzie zaśpiewano zofiało uroczyste *Te Deum*, pod czas którego nastąpił rzeczi z dział wystrzał, na który odpowiedziały z ręczney broni uszykowane na placu miłosierdzia woyska i edukujący się chłopcy piesze-go regimentu Hillera. Po ukończonym nabożeństwie wliedli Najjaśniejsi Cesarstwo snowu do powozu i udali się w poprzedzającym porządku przez ulicę Vierämper do urządzonego dla nich Gräffelskowskiego pałacu, gdzie pożegnawszy ich towarzyszący im magnaci i stany weszli do swoich pokojów. W czasie uroczystego wiaźdu stały wszystkie umundurowane, jako też nowo utworzone mieyskie korpusy od Schönendorfskiej bramy, aż do placu miłosierdzia w paradzie. W wieczor była całe miasto i przedmieścia oświecone i różnem alegorycznem napisami przyozdobione.

Israelici tuteyszi okazali także tego wieczora przychylnosc swoią do Najjaśniejszych Cesarstwa; wystawili bowiem przed swoją bożnicą piękną tryumfalną bramę, która była rzeźfisto oświecona i napisami z psalmow 61 wierszow 7 i 8 okazujących życzenia Najjaśniejszym Cesarstwu, przyozdobiona. B żuica była także wewnątrz pięknie oświecona, kwiatami i liściem przybrana, i śpiewano w niej przy muzyce psalmy. Po godzinie 10 raczyli Najjaśniejsi Cesarstwo wyjechać w towarzystwie wszystkich Arcy Xiążąt, Arcy Xżny Ludwiki i Xeia Sasko-Cieszyńskiego dla obeyrzenia itumtacyi, i byli wszędzie jak pod czas wiaźdu od mieazkańcow radosnem i okrzykami: "Niech żyje Najlepszy nasz Król i Oyciec, Nasza najlepsza Królowa i Matka!", powitanemi.

D. 3 o godzinie 8 z tana zgromadzili się magnaci i stany w Prymasowskim pałacu, dla słuchania Królewskich propozycyy. Najjaśniejsi Cesarstwo udali się z urzędnikami koronem i dworu i z stanami do prymasowskiej kaplicy, gdzie słuchali *Przyjdź Duchu S. i wotywy*. Po nabożeństwie nim zgromadziły się stany w wielkiej audyencyonal-

ney sali, weszli Najjaśniejsi Cesarstwo do pokojów Arcy Xcia Prymasa. Stamtąd udał się w krotce Najjaśniejszy Cesarz poprzedzony od biskupa z krayzem i Węgierskiego W. koniuszego, Hrabiego Hallera, z gołem mieczem, a otoczony zaś baronami państwa do wielkiej sali. Za przybyciem był J. C. K. Mość; od stanów potroynym: Niech żyje! powitany, a gdy usiadł pod baldachimem na tronie oznaymit Królewsko-Węgierski nadworny Kanclerz, Hrabia Erdöjy de Monyorkeret, zgromadzonym stanom w krotkiej i zwięzłej mowie szczęśliwy powód do zwołania terażniejszego seymu, to jest koronacya Najjaśniejszey Cesarzowey na Królową Węgierską. Najjaśniejszy Cesarz miał potem czutą mowę do stanów, po której trzykrotnie: Niech żyje! wykrzykniono. Stojący przy podnożku tronu Referendarz oddał Węgierskiemu kanclerzowi zapieczętowane propozycye, które ten J. C. K. Mości podał. Przy zapewnieniu najlaskawszych swoich względów oddał J. C. K. Mość propozycye Arcy Xciu Prymasowi, który w imieniu stanów podziękował za nie w piękney mowie, po której oddał się J. C. K. Mość do wewnętrznych pokojów, a Arcy Xzę Palatyn udał się z stanami do gmachu seymowego, gdzie na połączenem posiedzeniu przeczytane zostały Królewskie propozycye, poczem rozłączyły się izby i wyznaczyły deputacyą do Najjaśniejszych Cesarstwa, którey zalecono zapewnić obie Najjaśniejszych Cesarstwa o wierney ich przychylności i prosić nayspokorniey w imieniu stanów o dopełnienie požadanego ich życzenia, to jest urazyszney koronacyi Najjaśniejszey Cesarzowey. Po zakończonem posiedzeniu udała się deputacya do Najjaśniejszych Cesarstwa; mowca iey Arcy Xzę Jmć Prymas miał w łacińskim języku piękną do nich mowę,

którey nie tylko laskawie słuchać raczyli, ale nawet w tymże języku odpowiedział na nią Najjaśniejszy Cesarz, poczem oddaliła się deputacya.

W niedzielę d. 4 raczyli Najjaśniejsi Cesarstwo wraz z Arcy Xżętami i Arcy Xżólczkami zaszczycić obecnością swoją Prezburski teatr, na którym dana była opera *Sargines*. Od liczenie zebranych widzów powitaniami tam byli kilkokrotnemi okrzykami radości.

Dzień 7 Września przeznaczony był na uroczystą koronacyą Najjaśniejszey Cesarzowey na Królową Węgierską w Prezburgu. D. 4 popołudniu skrzynia z koroną i klejnotami państwa została w uroczystym orszaku przy C. K. W. Marszałku i dwóch C. K. Kommissarzach z kaplicy S. Jana jałmużnika w katedralnym kościele, gdzie stała od przywiezienia iey z Budy, do Najjaśniejszych Cesarstwa do Xcia Gr. Salskowskiego pałacu przewieziona, tam w przytomności Najjaśniejszego Cesarza, C. K. W. Odzwiernego i obu koronnych strażników odpieczętowane i stworzona, z której wyjęto koronę i klejnoty państwa, które tam aż do d. 6go dla przygotowania ich dla Najjaśniejszey Cesarzowey zastawały. Po południu dnia tego o godzinie zgiey udali się dway strażnicy koronni z deputowanymi do pałacu Arcy Xcia Palatyna i przybyli z nim do pałacu Najjaśniejszych Cesarstwa, gdzie włożono znowu koronę i klejnoty do skrzyni, w obecności Najjaśniejszego Cesarza, Arcy Xcia Palatyna, dwóch koronnych strażników zapieczętowane i w uroczystym orszaku przy wystrzałach dział i odgłosie wszystkich dzwonów do katedralnego kościoła zawieszono.

W dniu koronacyi przed godziną 6tą z rana weszły woyska piechota i jazda z mu-

25ką i rozwiniętymi chorągwiemi do miasta i stanęły na wyznaczonych miejscach. Wszystkie umundurowane miejskie gwardye, miejska przednia straż, strzalew kurkowi, korpus strzelców, tak zwana Tyrtska kompania, korpus winnic i reszta umundurowanych kompanij, wyciągnęły także z muzyką i bębna mi na wyznaczone miejsca i stanęły dwiema rzędami na wszystkich ulicach, które do orszak przechodził. W krótko udali się strażnicy koronni i wyznaczeni Królewscy Kommissarze z pałacu Najjaśniejszych Cesarstwa w sześciu konnym paradnym powozie do zakrytych katedralnego kościoła, gdzie w obecności kilku deputowanych otworzyli skrzynię, postawili na stole koronę i klejnoty i zostawali przy nich aż do przybycia Najjaśniejszych Cesarstwa. O godzinie w pół do osmy zgromadziło się do kościoła duchowieństwo. W. Marszałek, ministrowie, tajni radcy, szambelanowie zeszli się w kamerze J. C. K. Mei; W. Marszałek i W. Marszałkowa Najjaśniejszej Cesarzowej, jako też dany pałacowe w kamerze Najjaśniejszej Cesarzowej, a Baronowie państwa i mgnaci u Arcy Xcia Palatyna, skąd udali się z nim do Najjaśniejszych Cesarstwa, dla towarzyszenia im w uroczystym orszaku do katedralnego kościoła. Na wnieścieniu do pałacu zgromadził się magistrat. O pół godziny osmy opuścili Najjaśniejszy Cesarstwo pałac, poprzedzeni od stanów państwa, baronów i magnatów, i udali się w uroczystym orszaku porządkiem następującym przy wystrzałach z dział i oddziałem wszystkich dzwonów do katedralnego kościoła: 1) Dywizya kiryslerow; 2) Dwóch C. K. Dworzaków; 3) Dwóch C. K. Dworskich furjerow; 4) C. K. pierwszy furjer konno; 5) Liberya Baronów państwa, magnatów i stanów w paradnej liberyi; 6) C. K.

Liberya, trębacz i dobosze z odkrytymi głowami; 7) C. K. Paziowie piechotą; 8) C. K. Stolnicy, stany i C. K. Szambelani razem; 9) Mgnaci, aktualni tajni radcy i ministrowie na koniach; 10) Rycerze małego krzyża orderu S. Szezepana i Maryi Teresji, 11) Komanderowie; 12) Kawalerowie W. krzyża wszyscy na koniach; 13) Kawalerowie orderu Złotego Runa z wywieszonymi jego znakami na koniach; 14) Królewsko Węgierski herold w pięknym ubiorze i laską na koniu; 15) Królewski W. Marszałek z laską marszałowską na koniu; 16) Arcy Xcę Jmé Palatyna na koniu, otoczony swoim W. Marszałkiem i dwiema C. K. Szambelanami, za którym szła C. K. Trabantów gwardya z muzyką; 17) Biskup z krzyżem, a obok niego C. K. W. koniuszy z gołem mieczem i odkrytą głową na koniu; 18) Najjaśniejszy Cesarz w Węgierskim pięknym ubiorze, wszystkimi orderami przyozdobiony i w kółpaku na głowie, konno, obok którego iechał po prawej stronie Kapitan Węgierskiej, a po lewej kapitan Trabantów gwardyi, za nim W. Podkomorzy Węgierski, potem C. K. Koniuszy, a po obu stronach J. C. K. Mei szedł Prezburski Magistrat; 19) Najjaśniejsza Cesarzowa w Węgierskich sukniach i takimże stroju z brylantami na głowie, w sześciu konnym paradnym powozie otwartym, obok którego szła liberya, za powozem 20) iechał W. Marszałek Najjaśniejszej Cesarzowej; 21) Kilkanaście sześciu konnych dworskich powozów; w pierwszym iechała W. Marszałkowa, w innych damy pałacowe. Za temi powozami 22) szła Węgierska szlachecka gwardya. Orszak kończyły 23) kompania granatyerow i oddział kiryslerow. Orszak szedł od Grafsalkowskiego pałacu przez ulicę Vierämper, przez bramę S. Michała i ulicę

Wentura do kościoła katedralnego. Przed kościołem stał oddział granadyerów i kiryllorów. Przybywszy do kościoła zsiadł J. C. K. Mość za pomocą W. Podkomorzego i W. koniuszego z konia, a Najjaśniejsza Cesarzowa wysadzona została z powozu przez W. Marszałka. Najjaśniejsi Cesarstwo wchodząc do kościoła, przyjętymi zostali u drzwi przez Arcy Xcia Prymasa a przybranyim pontyfikalnie duchowieństwem, a po podaniu im do ucatowania krzyża i pokropieniu ich Święconą wodą, zaprowadzeni zostali przy odgłosie trąb i kottów do zakrysty. Tam wdziawszy Najjaśniejszy Cesarz Węgierską koronę i płaszcz S. Szczepana, a Najjaśniejsza Cesarzowa domową koronę Królewską, udał się uroczyście orszak z zakrysty za wystąpieniem stanów i magnatów, C. K. Szambelanów, tajnych radców i kawalerów orderów S. Szczepana, Maryi Teresy i złotego Runa, Królewsko Węgierskich Baronów państwa, którzy kleynoty państwa na poduszkach nieśli, i Arcy Xcia Palatyna przed wielki ołtarz. J. C. K. Mość otaczali idąc tam Kapitanowie Królewsko Węgierskiej szlacheckiej i Trabantów gwardyi, i usiadł na lewey stronie wystawicnego tronu, około którego stał na drugim stopniu po prawey stronie W. koniuszy koronny z gołem mieczem, po lewey W. Marszałek z łaską marszałkowską, z tytu C. K. Kapitanowie gwardyi, z przodu przy tronie Królewsko - Węgierski Herold z łaską i nakrytą głowę; na trzecim stopniu W. Podkomorzy, a ku ołtarzowi biskup z krzyżem. Najjaśniejsza Cesarzowa prowadzona była przez W. Marszałka swojego, przy asystencyi dwóch Biskupów Raby i Wesprimu, i uklękła przed tronem na przeciwko Sanctissimum. Arcy Xzę Jmc Palatyn, i niosący kleynoty Baronowie państwa stanęli obok tronu

na z strony ewangelijnej, a reszta stanów zajęli na około po galeriach miysce. Arcy Xzę Jmc Prymas rozpoczął wotywę przy C. K. nadworney muzyce pod dyrekcją C. K. Kapelmaystra Salieri. Po odczytaniu Epistołów udat się Najjaśniejszy Cesarz otoczony Baronomi państwa do wielkiego ołtarza i żądał podług rytuału od Konsekratora Arcy Xcia Jmc Prymasa koronacyi Królowey, poczem W. Marszałek zdiął Najjaśniejszey Cesarzowej domową koronę z głowy i oddał ją Królewsk: podskarbiemu, który ją na stojącym niedaleko stoliku położył. Najjaśniejsza Cesarzowa i Królowa zaprowadzona potem przed ołtarz została przez W. Marszałka, W. Marszałkową i innych urzędników. Najjaśniejszy Cesarz stawił siedzącemu przed ołtarzem Konsekratorowi Najjaśniejszą Cesarzową i poprosił na swoy tron, a Najjaśniejsza Cesarzowa uklękła na przygotowanej przed ołtarzem poduszce. Arcy Xzę Jmc Palatyn zdiął tymczasem z głowy Cesarza koronę i położył ją na ołtarzu. Najjaśniejsza Cesarzowa została potem przez Arcy Xcia Prymasa dwarazy na prawem ramieniu, a raz pomiędzy plecami olejem S. namaszczone. Po namaszczeniu zaprowadzona została przez W. Marszałka, dwóch asystujących biskupów i W. Marszałkową za ołtarz, dla otarcia S. Oleju; powróciła znowu przed ołtarz, uklękła na poduszce i Biskup Wesprimu wdział na głowę domową koronę. Arcy Xzę Jmc Palatyn wziął tymczasem z ołtarza koronę Królewską i oddał ją celebrującemu Arcy Xciu Prymasowi, który ją za pomocą Arcy Xcia Palatyna na prawem ramieniu Najjaśniejszey Cesarzowej umieścił, poczem zgromadzeni magnaci i stany trzykrotnie: Niech żyje! wykrzyknęli. Po skończoney koronacyi wdział Arcy Xzę Jmc Palatyn Najjaśniejszemu Ce-

sarzewi i Królowi znowu Królewską koronę. Arcy Xzę zaś Prymas dał Nayiasz ieyszy Cesarzowej i Królowey w prawą rękę berło a w lewą jabłko i zaprowadził ją na iey tron, poczem nastąpiło przy trąbach i kottach *Te Deum*, pod czas którego pierwszy raz dano z dział ognia, na które uszykowane przed kosciołem i na placu miłosierdzia woyska z ręczney broni odpowiedziały. Po skończonym *Te Deum* udał się Arcy Xzę Jmc znowu przed ołtarz; Biskup Wesprimu zdiął z głowy Nayiasnieyszey Cesarzowej koronę, odebrał z rąk iey berło i jabłko i złożył na trzymaney przez Baronow poduszce. Po Ewangelii dano Nayiasnieyszemu Cesarstwu Ewangelią do pocałowania, i Biskup Wesprimu wdział znowu Nayiasnieyszey Cesarzowej koronę. Pod czas offertorium podał Ceremoniarusz Nayiasnieyszey Cesarzowej złotą tackę, na której ofiarowała złoty pieniądz, poczem na tron powrocila. Pod czas prefacyi zdiął W. Marszałek Nayiasnieyszemu Cesarzowi, a Biskup Wesprimu Nayiasnieyszey Cesarzowej z głowy korony. Pod czas podniesienia zniż no klejnoty korony do ziemi i berło odarył głowę. W czasie *Agnus Dei* podana znowu została Nayiasnieyszemu Cesarstwu Ewangelia do pocałowania i Święcona woda. Pod czas komunii ukłękła Nayiasnieysza Cesarzowa i Królowa na naywyższym stopniu ołtarza i przyjęła po absolicy od Konsekratora S. komunią, poczem wrocila na tron, a Biskup Wesprimu wdział iey koronę, a W. Marszałek Nayiasnieyszemu Cesarzowi. Po skończoney wotywie dał Konsekrator błogosławieństwo, po którym dano z dział i ręczney broni ognia, i na tem zakończył się obrząd koronacyi. Nayiasnieysi Cesarstwo powrocili w tym samym porządku do zakrytly, złożyli z siebie kley-

noty i korony i przy odprowadzeniu Arcy Xcia Prymasa i duchowieństwa wyszli z kościoła. Nayiasnieyszy Cesarz wsiadł na konia, a Nayiasnieysza Cesarzowa do powozu. Korona zaś państwa wsadzona została przy obu strażnikach koronnych i C. K. kommissarzach na czwarty powoz dworski i za powozem W. Marszałka wiezioną. Orszak szedł w dawnym porządku przez długą ulicę, wielki rynek około ratusza do Prymasowskiego pałacu; Arcy Xzę Prymas iechał konno przy niosącym krzyż biskupie. Za przybyciem tam udali się Nayiasnieysi Cesarstwo do wewnątrznych apartamentow, gdzie także korony zaniezione zostały. W krótce potem udali się Nayiasnieysi Cesarstwo za wystąpieniem Baronow państwa do iadalney sali, i u iednego stołu siedzieli z niemi Arcy Xzę Jmc Prymas i Arcy Xzę Jmc Palatyn. Do teyże sali przyniezione korony państwa i na osobnym stole postawione. Do stołu usługiwali Baronowie państwa. Przed usiedzeniem do stołu podał Arcy Xzę Jmc Palatyn Nayiasnieyszemu Cesarstwu wodę do umycia się, a Arcy Xzę Jmc Prymas ręcznik. Potem nadworny Ceremoniarusz pobłogosławił do stołu. Pod czas stołu przynosili stolnikowie potrawy, a magnaci stawiali ie na stole. Przy pierwszym zdrowiu Nayiasnieyszych Cesarstwa dano trzeci raz z dział i z ręczney broni ognia. Po obiedzie odmówił Arcy Xzę Jmc Prymas modlitwę; Nayiasnieysi Cesarstwo udali się do swoich apartamentow, a korony odniesione zostały do katedralnego kościoła.

(Reszta potem.)

Z Paryża d. 30. Sierpnia.

Dzisieyszy Monitor zawiera co następuje:
 " Wczoray polował J. C. K. Mość w St. Germain i iadł śniadanie w pawilonie Muette.

Królewicz Pruski Wilhelm, Hrabia Tolstoy, Marszałkowie Massena, Lefebvre i Lannes towarzyszyli J. C. K. Mci.

Senator Roederer, minister skarbowy królestwa Neapolitańskiego, przybył do Paryża.

Wstępna audyencya, którą ambasador Percki miał wczoraj mieć, odłożona jeszcze z stała dla jego słabości.

Podług pism naszych królestwo Wirtemberskie liczy teraz 1 mill. 189 139 ludzi.

Fizyk Andreoli w Padwie postanowił d. 22 b. m. odprawić 4tą powietrzną podróż.

Królowa Neapolitańska wyedzie jutro lub pojutrze do Neapolu.

P. Leroux, naczelnik morskich obrotów w Nancie, otrzymał od Najjaśniejszego Cesarza dyamentowy pierścień. J. C. K. Mość kazał pomiędzy maytkow, którzy go do Paimboeuf przewieźli 3000 fr. rozdać.

Ślawny X. Siccard, nauczyciel głuchoniemych, który za wiele osob zapisał kaucye, znajduje się teraz w smutnem położeniu co do majątku.

Gwardya odebrała rozkaz bycia w gotowości do drogi.

W dziennikach naszych czytamy co następuje:

"Postańcy stanu, którzy na Amerykańskim okręcie Hope d. 19 b. m. do Hawru przybyli, zapewniają, iż rząd zjednoczonych stanów Ameryki posłał dworowi Londyńskiemu ultimatum, iż celniejszym jego warunkiem jest wolność morza, iż w przypadku odrzucenia go, zjednoczone stany wydadzą wojnę Najjaśniejszemu Królowi W. Brytanii. Ciż postańcy zapewnili dalej, iż posłani są z tem doniesieniem do Francji."

Oprocz różnych nadań miastu Bjonie, kazał J. C. K. Mość pomiędzy ubogich tego miasta 18,000 fr. rozdać.

W rocznicę śmierci Ministra ds. spraw duchowaych, P. Portalis, odprawione zostały w kościele S. Tomasza uroczyste exekwie, na których znajdowało się wielu biskupow, senatorow i znakomitych osob, jako też terazniejszy minister ds. spraw duchowaych z całą swoją kancelaryą.

Postyllion Boutier z Sewin, na którego przypadła kolej więzienia J. C. K. Mci d. 14 b. m. z St Cyr do St. Cloud, był od niejakiego czasu chory i od dwoch dni nie brał żadnego pokarmu. Nie chciał jednak pomimo przełożen żadnemu z kolegow ustąpić szczęścia więzienia Najjaśniejszego Cesarza. Na końcu stacyi uczuł ten nieszczęśliwy człowiek wyniszczenie sił swoich, zstąpił z konia i w krótkce oddał Bogu ducha. Zostawił żonę i dwoie małych dzieci. Gdy Najjaśniejszy Cesarz uwiadomionym o tem został przez Xela Priolu kazał wdowie wypłacić na tymczasowe wsparcie 1200 fr. i posłał izy wyrok na dożywotnią pensy 200 f.

Sultan Mahmud, terazniejszy Sultan Turcki, jest synem Sultana Abdul Hameda z niewolnicy, która pod czas panowania tego monarchy wielki wpływ miała. Nie jest on, jak Niemieckie gazety donoszą, piętna letnim młodzieńcem, ale ma około 26 lat, ponieważ jego oyciec zmarł w roku 1789. Ma piękną postawę, i okazywał się za młodości przyśiępnym i szczy d obliwym. W czasie kiedy Mustafa, brat jego, za życia jeszcze swojego oycza zbierał bez żadnego użytku pieniądze, Mahmud rozdawał więcej niżeli posiadał, i zrobił długu, jak mowią, do 400,000 piastrow. Z resztą jest równie ludzkim, jak wspomnianym i wszystko spodziewać się kaze, iż zostawi swiego brata przy życiu. Rewolucya, która wyniosła na tron Sultana Mahmuda, po-

ciągnia za sobą, podług wszelkiego podobieństwa, bardzo pomyślnie następności. Główny iey sprawca Mustafa Bairaktar, iest z odwagi i niewzruszonego swego charakteru dobrze znany. Ma 45 lat i wstawił się uspokojeniem buntu w Romelii, która prowincya prawie cała do niego należy. Wiadomo, iż w roku 1805 objął po walecznym Tereskik Oglu Agau baszowstwo Ruszcanku.

Na Francuzkim teatrze w krótcie dane będą dwie nowe trajedy: Balduin i śmierć Hektora.

Z Nicei piszą pod d. 17 b. m. co następuje:

"D. 13 przeszła tędy załoga z Kremeny; pomiędzy tem woyskiem naysiękniey wydawst się Neapolitański 5ty regiment piechoty. Tego samego dnia przeszło przez nasze miasto kompania granadyerow od gwardyi Wicekóla Włoskiego.

Jenerał Sawary został Xciem Rovigo.

Korpus granadyerow Jenerała Oudinot, uda się, iak mówią, z okolic Gdańska do Szląska.

W Metz oczekują 10,000 woyska ligi Reńskiej.

Mówią, że senat będzie w krótcie zwołany, któremu dotiesiore zostanie o esadzeniu tronow Hiszpańskiego i obu Sycylii.

Przybył tu Hrabia Holk iako Duński goniec.

Dziennik Publicista wyraża: "Nie ma żadney więcey wątpliwości, że między Francją i Prussami naysiększa panuje zgoda, i że ostatnie mocarstwo przystąpiło szczerze i zupełnie do lądowego systematu.,"

Sławny Duński Szytacz Thronwaldson, rodem z Islandyi, robi w Rzymie marmurowy posąg Adonisa dla Królewicza Następcy tronu Bawarskiego, który obok naysiękniey-

szych dzieł może być postawiony.

Z Kassel d. 11 Sierpnia.

Dziśnyszy nasz Monitor zawiera co następuje:

"Dzień onegdayszy był dla naszego miast dnia uroczystym. Od trzech tygodni pozbawionemi byliśmy dobroczynney obecności naszego dobrego Króla, który dla reumatycznej choroby przymuszony był używać kąpieli w Nenndorf. Naysiększy Król przyjechał tu o godzinie 8 w wieczor i był z nayszywszą radością, miłością i wdzięcznością przyjęty. J. K. Mość zastał mieszkańcow zatrudnionych przygotowaniem do przyjęcia Naysiększey Królowey, która tego samego dnia była oczekiwana z kąpieli Deichnar przez królestwo Wirtemberskie, Heidelberg i Frankfort.

Z Augszburga d. 27. Sierpnia.

Dziś stanął Królewsko-Bawarski korpus woyska w liczbie 10,000 ludzi wraz z tutejszą załogą pod dowodztwem Jenerała porucznika, Barona Wrede, pod Augszburgiem obozem. Lud i konie są nader piękne. Znajdujące się przy tem woysku batalion Tyrolskich strzelcow nietylko ma piękny mundur, ale i postawę. Artyleryi iest 3 batterye, z których jedna konna.

Oboz przy Noremberdze iest już także uzupełniony.

Z Amsterdamu d. 3. Września.

Onegdaj powrócił Naysiększy Król do naszej stolicy. Wczoray dawał audyencye różnym władzom i przyjmował życzenia z powodu swoich urodzin. Wczoray była u dworu wielka schadzka, bal i bezpłatny teatr. W całym kraju obchodzono uroczyscie urodziny Królewskie.

Na wyposarzenie ciutliwych dziewcząt wyznaczył J. K. Mość w dniu wczorayszych

urodzin 20,000 zł. hol. Wszystkim ubo-
gim dano także w różnych szpitalach uczy.

Z Kopenhagi d. 30 Sierpnia.

Mowię, iż Szambelan Eyben przeznaczony jest, równie iak Szambelan Rosenkranz i Hrabia Moltke na nadzwyczajne poselstwo; ma bowiem z strony naszego Monarchy zawieść Najjaśniejszemu Królowi Holenderskiemu orderę słonia, i miał iż z Hamburga do Hollandyi wyjechać.

W sobotę miał J. K. Mość wyjechać na przejeżdżkę przypadek, że koń upadł pod nim; lecz Bogu dzięki cokolwiek tylko stłukł się w rękę.

Kapitan porucznik, Hrabia Trampe, zabral swoim żołnierzem d. 25 b. m. na wielkim Belsie Angielską szalupę, mającą na sobie jednego masatnika, jednego podofficera i 9 żołnierzy.

Najnowsze raporty do J. K. Mei z Norwegii zachodzą do 5. b. m. Ustąpiła tam właściwa wojna, zachodzą tylko jataczki nad granicami. Polowa nasza straż przy Krogstrand atakowana była d. 2. z dwóch stron od 50 nieprzyjaciół. Lubo nie miała iak 26. ludzi, odparła jednak przewyższając nieprzyjaciela i pogoniła go daleko. Na wiadomość, że nieprzyjaciół wystąpił patrol z 50 ludzi złożony z Tyksmark przez Otewald do Anbeen, wysłany został tegoż dnia od Jenerała Lowiszow patrol z 60 ludzi złożony, pod Porucznikiem Lütow do Osterwaldskrog, który znalezione tam szanse, reduty z głębokimi rowami, baterye, i okopy, iako też będąc do Tyksmark drewnianą redutę, wraz z znaczną liczbą z ziemi zrobionych chat dla wojska [zniszczył,] i bez napastowania od nieprzyjaciela nasad zwrocil. — D. 4. wsadził nieprzyjaciół na 20. statków wojska i za po-

mością nocy i grubey mgły, która ieszcze we dnie trwała, zbliżył się do G.ösbue i wysadził wojska na ląd, w celu zniefienia obserwacyjnego posterunku; lecz patrol odkrył go w lesie, w którym się schował. Cofnął się ten patrol pomimo nieprzyjacielskiego ognia, nie utraciwszy ani jednego człowieka. Podkownik Petersen wyruszył natychmiast z swoją dywizją, ale nieprzyjaciół już się był oddalił.

Król zalecił pod d. 15. b. m. urzędnikom cywilnym i duchownym, aby nie tylko mężczyźni, ale i kobiety zachęcali do rolnictwa i o celujących mu donosili, aby ich pracę nadgrodzili.

Od granic Szwedzkich d. 23. Lipca.

Oba wojska stoją każde w swoich granicach, jednak patrolując natrafiają na siebie. Szwedzkie wojska bardzo są dobrze odziane, ale nie tak dobrze utrzymywane iak Norweskic. Niedostatek żywności daje się u nas tu i owdzie czuć, lecz zaradzamy sobie iak możemy. Chleb pieczony z kory i mchu, co także w Szwecyi czynią, gdzie daleko większy panuje niedostatek żywności. Okolice, które najwięcej ucierpiły są Rodenas, Odemark i Aremark. Szwedzi wywieźli wielki las i przy cofaniu się zabrali nie tylko wszystkie żywność, ale i psociele, białiznę i inne sprzęty. — W Norwegii znajduję się ogółem 1000 i 1100 jeńców i 40 officerow. Przy powszechny gęścinności Norweskich są officerowie do najpierwszych kompanij przyruszczanemi, lubo niektórzy z nich iako n.p. Hrabia Mörner, nie uaylepię się obchodzili z mieszańcami w okolicach Norweskich, do których w targnęli. Wielu mieszańców Norweskich używają Szwedzkich jeńców za zapłatą do pełnych robot.

GAZETY KRAKOWSKIE

W ŚRODĘ DNIA 21 WRZEŚNIA 1868.

Z Petersburga d. 20. Sierpnia.

Dzisiejsza gazeta dworska zawiera na 12 stronach doniesienia o wojennych zdarzeniach w Finlandyi od 3 do 19 Lipca podług dawnego kalendarza. D. 28 Czerwca pobił Jenerał major Jankowicz 3000 wojska Szwedzkiego pod Hrabią Cronstedt i do cofnienia się przymusił. Krewa ta bitwa trwała 8 godzin. Strata nasza składała się z 15 ranionych, 1 zabitego officera i 300 żołnierzy. Ponieważ Jenerał Klingspor nadciągnął w 10,000 ludzi, cofnął się zatem Jenerał porucznik Rajewski do Alavo. Przeciw Abo nic daley nieprzedsięwziął nieprzyjaciel.

D. 13 b. m. przybył tu Hrabia Moltke z Kopenhagi, i tak mowią przywiósł od swego Monarchy naszemu Imperatorowi order słonia.

Z Neapolu d. 20. Sierpnia.

Z wszystkich stron królestwa odbieramy doniesienia, iż wstąpienie na tron Króla Joachima Neapolona z największym zapętem obchodzone było.

Z Paryża piszą, iż Królowa Jmć mianowała damą pałacu Xżnę Monteleone, małżonkę naszego ambasadora w Paryżu. J. K. M. mianował jednym z swoich koniuszych P. Ca-

racciolo di Brienza.

Wczoraj odprawił się examen uczniów szkoły morskiej. Znajdowali się na nim minister morski, wyżsi officerowie i znakomitsze osoby z naszego miasta: wszystkich ucieszył posęp wielu uczniów, których rozum i odwaga czynią naszej marynarce wielkie nadzieie.

D. 16 b. m. mieliśmy tu okropną burzę; upadł wielki deszcz i morze bardzo było wzruszone. Piorun utrafił nieszczęśliwego rybaka, którego ciało w kilka chwil szerniało. Uderzył także w szpital S. Franciszka, ale szczęściem żadney nie uczynił szkody. To także zażenowania godne, iż od strony Wezuwiusza styszeliśmy okropny łoskot. Dym wychodził z krateru tak gruby, iż ciął powietrze. Wielu mieszkańców niedaleko góry mieszkających obawiając się nagłego wyrzutu, zaczęli się z domow swoich wyuosić; lecz po ustaniu burzy, uspokoił się także Wezuwiusz.

Z Manfredonii piszą, iż d. 16 w nocy zbliżył się Angielski okręt do brzegu dla zabrania kupieckiego statku z zbożem; lecz baterya przysiężni nieprzyjacielski okręt do spiesznego się oddalenia. Zabito mu i rani-

no wiele ludzi. Jeden mytek wpadłszy w wodę zabrany w niewolą został. Mytek ten był rodem Turczyn, zabrany pod przegami Algierskimi i przymuszony do służby Angielskiej.

Podług listu z Pizzo w Kalabrii, przybyło tam d. 8 b. m. wiele kupieckich statków z Salearno, pod zastoną 5 bark armatnych pod dowództwem Kapitana Arnaud. Ko sarze Angielscy, których wiele w tych okolicach krąży, nie śmieli napaść tego konwoju.

Z Aszaffenburga d. 27. Sierpnia.

Dziś weszło do Aszaffenburga 4500 Francuzkiego wojska z korpusa Marszałka Wiktora. Przechodzić za nimi tyleż codziennie będzie aż do 6 Września, gdyż idzie razem lub zaraz za nimi korpus Marszałka Ney. Jutro przewiezione Menem zostaną aż do Moguncyi. Drogę z Berlina odbyły w 11 dniach i 12go staną w Moguncyi. Przez gościniec od Lipska do Fuldy równie jest wielki przeszkod; niektóre wojska są nawet na wozach wiezione.

Z Ankony d. 21. Sierpnia.

W Korfu i innych Jońskich wyspach uzbrowiono wiele korsarskich okrętów, które przeciw Angielskim okrętom na morze wypłynęły. Pomimo wielu okrętów Angielskich krążących w tych okolicach, wyspy te dołają ciągle z Włoch żywności.

Z Drezna d. 30. Sierpnia.

J. Królewiczowska Moś, Xżę Albert Sasko-Cieszyński, wyjechał d. 25 z Pilnitz przez Toplitz do Wiednia. Xżna Elżbieta odprowadziła go aż do Peterswaldu.

Z Hanoweru d. 25. Sierpnia.

Odegday przybył tu idący z Prus 75ty

regiment liniowej Francuzkiej piechoty, a dziś rano udał się w dalszą drogę do Wessel; należy on do Korpusu Marszałka Soult, którego większa część powraca do Francyi. Przechodzi w tych dniach przez nasze miasto generałowie Clement, Quiton, Debelle i Gerard, jadąc do Francyi.

Z Liworna d. 19. Sierpnia.

Odegday przybył tu morzem z Genui generał Sorbier. Odprawił rewiję nad artylerją i w tymże celu ma się udać na wyspę Ebe.

Dziś zawinął do naszego portu Amerykański okręt z kawą, indigo, &c.

Z Heidelberga d. 29. Sierpnia.

Pointre oczekujemy tu kilka regimentów Francuzkich, które właśnie przechodzą przez Frankonię. Wojska te dla śpieszniejszego marszu wierzone są na wozach; tu czynią już przygotowania, aby także na wozach daley były postaw.

Z Nancy d. 30. Sierpnia.

Wojska Bawarskie przebyły wczoraj Chateau Salins idąc do Metz.

Goniec od Ansbada Austriackiego przebiegł wczoraj tedy do Wiednia.

CENA ZŁOTA

Na targu w Krakowie d. 19 i 20 Wrześ. 1848.

Korzec Pszenicy	- - -	zł. pol. 61 do 63
- Żyta	- - -	52 - 56.
- Jęczmienia	- - -	31 - 36
- Owsa	- - -	20 - 24
- Grochu	- - -	44 - 48
- Kaszy jaglanej	- - -	60 - 64.

W Wiedniu d. 14 Września.

Męcz wynosząca pół korca nalezego:		
- Pszenicy	- - -	zł. pol. 24 do 28
- Żyta	- - -	21 - 30
- jęczmienia	- - -	23 - 26
- Owsa	- - -	14 - 21.

D O N I E S I E N I A.

Podjąwszy Licytacya liwercowa i drzewa na opał dla potrzebujących szół na dniu 14 b. m. bez skutku należytego odprawioną została, wypisana jest zatem ionsa od dzień 15ty t. m. o godzinie 9tej ranej. — Która w kancelaryi Cyrkularney Krakowskiej pod następującem

warunkami odprawić się będzie: — a) Potrzeba drzewa wynosi 468 do 500 sąg każda sęga 6 stop Wiedeńskich długa i 6 takichże stop szeroka, opocz wiązan, a każda łupka drzewa i ł kieć Wiedeński długa bydź powinna. — b) Jedna połowa tegoż drzewa z miętkiego, a druga z twardego drzewa składać się ma, a całe kwantum najdłużey do 15 Października t. r. na miejsca, które wyznaczonemi będą, formi podejmującego dostawienie drzewa przywiezione bydź powinno. — c) Ten licytant otrzyma pierwszeństwo do zaliczowania dostawienia drzewa, który takowż cenę przystawic obowiąże się. — d) Także tenże licytant obowiąże się, w przypadku mocieyszey lub dłużey trwającej zimy oprócz wyżej wyznaczoney ilości drzewa, gdyby tego zabraknąć miało, za tę samą cenę w potrzebnem czasie dostawic. Co się więc z następującem dodatkiem do powszechney podale wiadomości, iż ten tylko do rzeczoney licytacyi przypuszczony będzie, który na miejscu wyznaczone z Vadium w gotowiznie lub fidejussorycznem 700 zł. ryń. wynoszącem stawi się, które Vadium po skotoczoney nimie powrocone będzie; zapłata za drzewo za kazdem dostawieniem w gotowych pieniądzech nastąpi.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie oznaymia nieprzytomnemu Panu Stefanowi Turno, którego miejsce mieszkania nie jest wiadome: że pod dniem dzisieyszym Adwokat Wotczyński jest mu zastępcą ustanowiony, i temuż raskazano zostało, ażeby wspólnie z Fiskus m Królewskim projekt działowy majątku po Krzysztofie Szembku pol. cstałego, przeyź zawsze wprzcd akta w Registraturze, w przeciągu 3 miesięcy ułożył, i ułożony C. K. S. dom tuteyszym do approbaty podał. W Krakowie dnia 2 Sierpnia 1808.

Jozef de Nikorowicz.

Kannamiller.

Scherawz.

*Z Rady Ces. Krol. Sądow Szlacheckich Krakowskich.
Martindes.*

Z Magistratu C. K. Stoł. Miast Krakowa ninieyszemi do publiczney podacie się wi do meści, iż na mocy Wysokiego C. K. Gubernialnego dekretu dnia 5 Sierpnia r. b. Nr. 34937 licytacya na dostawienie magistratowi lamp tolowych od 1go Października 1808 r. do ostatniego Września 1809, tudzież dla wszystkich magistratualnych kancelaryi na całą następującą zimę potrzebnych lenych świec tolowych, na dzień 28 Września r. b. przeznaczoną została, do której licytacyi z tym uwiadomieniem zapraszają się, że o kondycyach do takowego dostawienia lamp i świec potrzebnych, w kancelaryi W. Konsyliarza, ekonomicznego Referenta Fiaty dowiedzieć się będą mogli.

Gullmayer.

*Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznego Krakowa.
Dnia 1 Września 1808.
Gross sekr.*

Przez C. K. Galicyjskie Gubernium: wpisuje się dla osadzenia miejsca na drugiego egzaminowanego zst. stura połączonego z pensyą roczną 300 ryń. powtorzy konkurs do 15 Października r. b. z tym dodatkiem, że kompetenci swoje dekrétami Eligibilitatis ex utraque linea i zawiadomieniem swey moralności opatrzone proźby, w przeznaczonym czasie do cyrkularnego Rademskiego urzędu podawac maą. W Lwowie d. 31 Sierpnia 1808.

Sąd Dominikałny wsi Kr. wędryj przy Krakowie wszystkim, komu o tym wiedzieć należy ninieyszym Edyktem obawieszcza: — Ponieważ Sąd ninieyszny na podniesienie zbiegu wierzycielow do wszystkich dobr ruchomych i nieruchomych zadłużonych małżonkow Jędrzejki i Barbary Nageiow w Krowodrzy znajdujących się zezwolił, przeto każdy, któryby do zasiedlenia na przeciwy rzeczonym dopiero dłużnikom sprawiedliwej iskley pretensyi sądził mieć prawo, powołać się, ażeby aż do dnia 10 Października r. b. swiącą preterwyą w sposobie formalney żaloby przeciw ustanowionemu zastępcy konkursowey (masy) Jędrzejkowi Siatkowi, do tuteyszego Sądu Dominikałnego podał, i w niewyistnyło rzetelność swicy pretensyi, ale też prawo, mocą którego w tej lub swey klasie umieszczenie bydź pragnie, okazał; gdyż po upływie wawyż wspomnianego dnia już więcey słuchanym nie bę-

dzie, Ci zaś, którzy swoich pretensyi aż do czasu owego nie pedaliby, co się tyczy wszystkiego majątku wspomnianych dłużników w Krowodrzy znajdujących się, bez wyjęcia i na ow czas odsądzeni będą, chociażby prawo kompensacyi po sobie mieli, lub chociażby o własną jaką rzecz z tej masy dotrzeć li się, lub chociażby ich pretensya na nieruchomościach w Krowodrzy będących dobrach zadłużonych zapisana była tak dalece, że takowi wierzyciele, gdyby co do masy winni byli, tenże dług mimo prawa kompensacyi, własności lub zastawu, któreby im służyło, zapłacić będą powinni. — Nareszcie wszystkich wierzycieli zapadłych w krydę Jędrzajt i Barbary Nageiów małżonków niniejszemi się obwieszcza, iż do obrania administratora majątku i deputacyi wierzycieli kommissya na dzień 12 Października r. b. wyznaczona jest, w którym dniu o godzinie 9 przed południem w miejscu tutejszego Sądu stawić się i podług przepisu § 86 ustawy sądowej zachować się mają.

Dan w Krowodrzy przy Krakowie dnia 31. Sierpnia 1808.

J. Siekierski Sędzia Dominikałny.

Z Jurydykcyi Dominikałney wsi Krowodrze.

Roman Hubicki Aktuaryusz.

Na dniu 17 Septembra t. r. rano o godzinie 9 będą na rataszu w Duceńce następujące miyskie dochody więzcy dającymu przez publiczną licytacyą w aręde wypuszczone, jako

1) Miyska propinicya piwa, wódki, i miodu, cena fiskalna jest 1027 ryń. 10 kr. Vadium 103 ryń. wynosi — 2) Czopowe, którego cena fiskalna 2471 ryń. 15 kr. a Vadium 247 ryń. — 3) Wyszyk wina, cena fiskalna 32 ryń. 6 kr. Vadium zatem 8 ryń. — 4) Miyskowe i targowe, cena fiskalna 271 ryń. 20 kr. Vadium 27 ryń. — 5) Miyska woskowa prassa, cena fiskalna 4 ryń. 3 kr. Vadium 2 ryń. — Pierwsze dwa będą na rok jeden, to jest od 1 Novembra t. r. aż do końca 8bra 1809, drugie zaś trzy na 3 lata, od 1 9bra b. r. aż do końca 8bra 1811 w aręde wypuszczone. Zyczący sobie na dniu wyzacy wyznaczonym na licytacyney kommissyi przy złożeniu Vadium anaydować się mają.

W Krakowie dnia 4. Septembra 1808.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey uominają Pana Andrzeja Uieyskiego: ażeby do dziedzictwa po Woyciechu Burskim pozostatego z summ i ruchomizm składającego się zgłosił, i deklaracyą względem obciążenia dziedzictwa pod t, bo inaczej dzie dzictwo to z zgłaszającemi się sukcesorami będzie pertraktowane, a zaś cząstka jego w Sądzie zachowana zostanie, dopóki on za zmarłego ogłoszonym nie będzie.

W Krakowie d. 1. Sierpnia 1808.

Krzysztof de Rebsamen Viceprezes.

Kannamiller.

Scherauz.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krak. Galicyi Zachod.

Martinides.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey czynią wiadom: że Adam Rakowski dnia 12 Lutego 1799 roku bezdzietny i bez testamentu umarł, i że majątek nieruchomy zostawił, który iednak w drodze exekucyi na zaspokojenie długow i s, łeczenie rożnych summ był sprzedany. Sukcesorowie przeto jego z miysca mieszkania nie znani i za granicą zostający, którzy prawo jakie do majątku rzeczzonego mieć rozumieją, i ko to: Jan Rakowski, Felicjana z Rakowskich Lubieiewska, Miciy, Adam i Wincenty Rakowscy, tudzież Rozalia Rakowska Edyktem niniejszym powtorne wzywają się: ażeby deklaracyą względem obciążenia lub zrzeczenia się dziedzictwa do C. K. Sądow tutejszych tym pewniey podali; gdyż inaczej podług § 624 ustawy cywilney Części IIgley postąpić no będzie. Wreszcie uwiadomieni zostają: że in zastępca w osobie Adwokata Ostawskiego jest tutaj ustanowiony, któremu potrzebne do okazania prawa dziedzictwa dowody przestac mają.

W Krakowie dnia 4. Czerwca 1808.

Jozef de Nikorowicz.

Kannamiller.

Makolski.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krakowskich.

Elsner.